

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 1.70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 86 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 48 франків
Поодиноко число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости, віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских святи о 5 1/2 год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. і. пл. Домбровського (Хоружичині) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажи Гансман.

Рукониси амертас ся прийня попередне застережене. — Рукониси неопечатані вільні від порти. — Оголошеня звичайні праймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надслані» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Заява руских послів

Рускі послы парламентарні і соймові Галичини і Буковини, яко речники і представителі всего руского народа в Австрії, згідно з ухвалою першого зїзду з дня 15. серпня 1903 р. зїбрали ся у Львові на другий зїзд і по відбутій нараді заявляють:

Положенє руского народу в Галичині взагалі зовсім не поправило ся. Безглядність галицького сойму приневолила руских послів в жовтні 1903 опустити сойм, а через скріплене звязи між правительством а верховодячою польською партією, явно заманіфестоване подорожею міністра-президента д-ра Кербера до Галичини, галицькі Русини віддані ще більше під польське панованє. Наслідком того ослабленє впливу центрального правительства на галицьку адміністрацію проявляє ся в обмежуваню конституційних свобод руского народу, в сплинуваню его культурного і економічного розвитку і в переслідуваню его легальних організацій. Галицький сойм, котрий в теперішнім складі не в заступником всего населеня краю, змагає законодавними актами до обезсиленя руского народу і в тій ціли посягає з сферу законодавчої компетенції держави і єї репрезентації.

На Буковині, особливо завдяки строго конституційній і супротив всіх народів краю рівно безсторонній управі кравців, відносини вправді поправили ся о сльшко, що попередне услідженє Русинів уступило і Русини osiąгнули можливість власними силами в законній дорозі розвивати

ся свобідно, а ся корисна для них зміна виходить також на спільний пожиток цілого краю. Але помимо сеї для одной частини руского народу корисної заяви, ми заступники цілого руского народу в Австрії не можемо змінити нашого становища супротив правительства.

Однак не лише в Галичиці, але й в інших краях австрійських бачимо подібні невідрадни відносини, що загрожують навіть встанованю і будучности держави. Супротив того як в інтересі Русинів, так і цілої держави уважаємо доконечним рішучо обставати за переведенєм отсих програмових точок, поставлених у торічній заяві:

1. перетвореня державного устрою на основі автономії народів.
2. реформи виборчої на основі загального, безпосереднього, рівного і тайного голосованя.
3. строгого береженя конституційних прав і горожанських свобод а укороченя самоволі адміністрації.
4. заспокоєня культурних і економічних потреб руского народу як і інших у-последжених народів в Австрії.
5. справедливого і інтересам всіх народів відповідного уладженя відносин австрійської держави до угорської.

Яко демократичний нарід бачимо найкоротшу дорозу до osiąгненя тих домагань в покликаню до законодавства широких має народу і длитого уважаємо справу виборчої реформи найважнішим політичним питанєм і на тій дорозі будемо союзниками тих представителів народних, котрі йдуть під сим стигом.

Заявляємо се на основі однодушної ухвали зїзду руских послів Австрії, на о-

снові постановленя галицького і буковинського соймового клубу як також однодушного рішеня одноцільного клубу парламентарного, який на підставі сих точок програмових з двох доси окремих руских клубів утворив ся і в напрямі сеї програми поведе свою діяльність.

У Львові 8. листопада 1904.

Алексій Барабаш. — Олександр Барвіньский. — Теодор Богачевский. — Николай Василько. — Теодосій Еффинович. — др. Еміль Гладимовский. — Михайло Гладжук. — Йосиф Гурик. — Филимон Калитовский. — др. Михайло Король. — др. Андрий Кос. — Теодор Левицкий. — Віктор Мазикевич. — Антін Малик. — др. Андроник Могилянський. — др. Евгений Осташук. — Ксєнефонт Осримович. — Дмитро Остапчук. — Бротеї Пігуляк. — Юліян Романчук. — др. Стефан Смаль-Стоцький. — Антін Старух. — Василь Яворский.

Руский клуб в державній раді.

(Δ) З Відня пишуть нам:

Ві второк о 11-ій год. перед полуднем зїбрала ся парламентарна комісія «Славянського Союзу» на засіданє під проводом д-ра Івчевича (др. Шустершиц, радники двору др. Пльой, Шукле і Вукович, пп. Спінчич, Бянкін і Барвіньский). П. Барвіньский подав до відомости зібраним, що відповідно бажаню висловленюму зїздом руских послів державної ради і сойму з Галичини і Буковини у Львові з д. 8. с. м., щоби рускі послы державної ради утворили одноцілий народний клуб, він і его товариші виступають з «Слав. Союзу». При тій

Письменська спадщина бл. п. Костя Горбала

подає Ол. Барвіньский.

Три брати шукають долі.

(Дальше).

І хто знає, чи би ребер не понагивали, ніг не поломали — колиб не надїшли люди і не опам'ятали їх. Була се для Гаврила наука не аби яка, та ще не дуже дорого обійшлась, бо закінчилось все кількома синцями. Дивна хлопецька натура. Сам не зачепить, щоби аж до білки доходило; а увидить, щоби хтось старший зачепив мальчика, то й уйметь ся за ним, не жалючи острого слова або й грудки землі, — колиб не знайшло ся під рукою каменя, щоби нею напаньковани засипати очі. От так раз, будучи ще 7 або 8 літком, протискав ся саме на Сваса в церкві по під пахи та лікті людей; стиск був такий, що голці не булоб де впасти. Гаврилко з кількома другими хотіли конче перепхатись бодай до хору, вкрутились як швайки вже через бабинєць, туй-туй і драбину до хору приставлено. Аж нечаяно лопнуло щось по голові одного з мальчиків; Гаврилко як раз звернувся лицем до старого чоловіка, котрий «непосидющого» хлопака хтів бодай чиколонком по голові укарати. Той, котрому се урвалось, стерпів скривившись тільки як до плачу. Але Гаврило усуваючись чим скорійше не спустив ока з старого ди-

вака, — що дітям за эле бере, коли в церкв тиснуть ся — крикнув пів голосом: Тфу! старий а дурний! Щоби помочи — а то ще й по голові бе! Старому здаєть ся, що він на весілю.. а був там то погавий звичай, що на весілях для ігрунки варубки били неспостережено одні других по голові — «ударяли (давали) головиці»; ще котрий ударив по християнській, приймалось яко жарт; але бувало і так, що від такої головиці аж занувають, закрутять ся в голові а й самому, що таким дотеном списав ся, довгий час долоня панить-затерпне.

Не той вдачі був кривий Микола Тихий, старший, розважливий вговорював часто молодшого: «Ти хіба бісноватий?! Що тобі заходить з подуфалійними? Чи хочеш, щоби тя хто обезвечив? Та хоть як оден другому докоряв, хоть нераз і поперечились і побились — та скоро й мирились; і хто знав їх ближше, чудував ся, як оден другого любив, як оден за другого в вогонь і воду би вкочив. Се і нині разом вїбрались з села на мандрівку. Старший уговоривсь з молодшим, йти в світ, де до міста, научиться ремісла тай жити... Доля на селі не видавалась їм дуже завидною. Де-як-де, але у них пан, хоть ніби й справедливий, для своїх вірних і прихильний, декого й поратує.. але непокірних без милосердия дратував. Се не про одного приказували, як за якусь провину казав го пан звязати, заперти в голоді і в холоді і кількома наворотами по двічі в тиждень по 25 й більше парених вичисляти. Такі обривки діставались і

нашим хлопакам, а коли вже їм і обридло і навкучилось, стало ся, як задумали. Тимко видав ремісників захожих в селі. Він з ними розговорював, розпитував ся про їх побут, смутки і радощі, сам не раз чув пословицю: «Сільський лес а міський чоловік, то си братя!». Але зі всіх розговорів вбилось одно в память, що ремісник не в підданий, не робить панщина, не мушить в дворі служити, хоть би і мав чогось дослужити ся. Може й лакомивсь він на заробітки, котрі тоді ще білими сороківцями виплачували, — як він нераз свідком бував? Отжеж змовивсь найперше з наймолодшим, щоби з села де до міста втечи. Гаврилови не треба було довго клепатати про користи вигоди житя міського — а найголовнійше, про свободу-волю; пристав він на сю гадку, радо призбирали гроша на дорозу, запаслись харчем, розпращались з могилою матерньою і забравши з собою кривого, пішли в божу путь, щоби не бути ні дома, ні тут.

— Ну, якже тобі Миколо? не жаль покидати села? чи не боїш ся, щоби в місті не прийшлось пійти в старці, бо кривого ледви щоби хтів хто приймати до ремісла, ще до того на переднівку, приговорив йдучи Гаврило і засьміявся з прикусом.

Миколу се спракді заболіло, так він вже привик до того, що з него шуткували, й невідгризав ся дуже, знаючи братову натуру.

— Та переставбишь вже так єму додати, уймив ся за кривим Тимко. Чи мало ще го біда побила, чи хотьби всім трем лиш до

нагоді висловив п. Барвіньський сердешну подяку «Слав. Союзови» за щире і ревне пособлюване змаганям руских послів (як се виявило ся свого часу при введеню в жите рускої гімназії в Тернополі і інших справах) і просив, щоби й на дальше остали між рускими а полуднево-славянськими послами дотеперішні щирі і дружні взаємини тим більше, що між ними були все однакові політичні погляди і засади. Се нехай стане певним доказом, що вість подана часописями, мов би рускі послы виступали з «Слав. Союза» задля мнимої его обструкційної тактики, є зовсім безосновна. Іменем «Слав. Союза» пос. Івчевич висловив жаль, що рускі послы уступають з клубу, зложив їм сердешну подяку за дотеперішнє щире і успішне пособлюване інтересам полудневих Славян і також висловив бажанє, щоби Русини й на дальше ілекали дружні зносини з «Славянами, які їх протягом останних літ так тісно лучили».

Ми з свого боку щиро бажаємо новому рускому клубови як найкрасших успіхів в державній раді, одначе думаємо, що він лише тоді зможе мати вплив і значіне на державні і політичні справи, наколи вийде в тіснійші взаємини з іншими славянськими сторонництвами, а передовсім полудневими Славянами, котрих інтереси і змаганя в многих справах так схожі з рускими, а тим лише способом можна запобігти відокремленю руского клубу і занести єму кріпке становище. Годить ся також зазначити, що подана в N. fr. Presse в середовім числі пораннім вість про заведенє і уконституованє нового руского клубу є зовсім невірна.

Д О П И С Ь.

З Косівщини.

(З приводу обіжника владки станиславівського «в справі обсаджєня опорожнєних парохій».

Русинови в Галичині «всюда вітер в очи». Всюди мусить він давати принайменше подвійний поклад чи то фізичних, чи умових сил, чи майна, щоби прийти до того, до чого доходять кождий инший мешканець Галичини майже без нагути. Для доказу подам долю дописувателів до руских часописей. Дописувателі мусить майже кожду допись рекомендувати, бо інакше рідко коли вона дійде до редакції. Державний прокуратор милосердїйший на дописи рускі, як якісь тайні чорні руки, — рідко коли конфіскує... цілу допись.

жартів? От лучше взяв бись від него мішину (мішок), бо може над силу двигає. А можеб нам помаліше, звернув ся з словом до Микола.

— Та я витримаю з вами, відозвався сей, тажеж не біжимо, а я годен іще поскорити.

Рівно звернувся і Гаврило д'Миколі здохмаючи єму мішину з плечей, а хочь Микола придержуючи ушрав ся, що єму не так то дуже тяжко, такий мусів попустити, а через те, начеб хтів ходу прискішити, зробивсь двома-трома кроками на переді.

— Ну-ну, який ми зух! нерад, що беру з него мішок, ще ушраєсь; аджеж як на тебе справді за тяжко — лучшеб було або на троє поділити, або я тобі вже більше не віддам — буду сам нести, хотьбим мав зіпріти як руда мисл. Такий знай, що я не такий недобрый, як мені оба докоряєтє. Мені так жаль тебе Микола, бігме жаль... Де ти примістиш ся, бо ми — ну ми якось собі ради дамо; але коби то Біг й тобі допоміг.

— Ти бо все своє толочиш, відозвався знова нерадо Тимко. Якось воно буде — не загине і Микола. Хотьби де спершу став на службу за кавалок хліба, то знаю, що ніхто его не пожалує. Тож то, чи він такий неспосібний, чи що? А в біді чи не научивсь терпіти?

— Ба-ба — правда, що терпить, перебив не терпеливо молодий... То язик не посидючий, — сказав вже з докором Тимко. Най но, будемо видіти, як ти собі постелиш, чи довго де місця загієш. От знаєш що, про тебе я більше обавляюсь. Ти хочь лепеский хлопець, хочь і не дурний, але женивітер; а до того напасник,

Зараз по оголошеню обіжника станиславівського владки «в справі обсаджєня парохій опорожнєних» подав я доказ, як конечним був сей обіжник. Лист, франкований лише, видко провав. Така сама доля постигла відай мою допись «увага по причині сегорічної подорожї до Риму», — як рівнож в своїм часі, з початком 1903 «помічена з подорожї до Риму в 1902». Приступаю до обіжника.

Найшляхотїйші замїри владки укінчають ся не так скоро якими такими успіхами. Гангрена запустила занадто глибоко коріня, щоби так скоро можна її улїчити. В тиждень-два по появи обіжника можна було часто стрїнути ся з «негодованїєм» — навіть таких, котрі доперва по 2 роках будуть могли приступити до конкурсу! А що вже сказати о деяких з них, котрі тепер о презенту старають ся?! — Що і яке говорять про той обіжник колятори, з власного досвїду, не можу подати, бо моя нога не станула ніколи навіть на подвірїю, а не то в покоях колятора по причині презенти. Але з того, що чув я 30 літ між своїми, можу сказати, що «пан з панів» дає в більшій часті презенту без побічних цілей, а доробкевич майже ніколи. Ту потрібні: або гроші, або виущєнє якоїсь часті ерекціонального поля в аренду доживотну за «Bóg zapłać», або цирюграф. І се мусить дати «щасливці». Домаганя від księdza найбільшї: nie występywać przeciwko karczmie (не тільки давнїйше, але і по знесеню, а зглядно занатї за пропїнацію), nie wtrącać się do wszelkich wyborów, nie zakładać towarzystwa trzeźwości — jakęś niepotrzebne czytelnie, sokoły, siczę i t. d.

Всі ті замахи на нагу честь не, придали бись ні на що, коли би «царство Боже було внутр нас», — але воно не було, його нема тепер і відай і не буде. Іще гімназїястом у Львові наслухавсь я: про укладанє терна за взятки (обильні) на службу Богу, — про протекцію пані См., — про спори крилошан при укладаню терна (кождий хотїв свого цуцїля мати на першїм місци), — про те, як нераз митр. Литвинович зїляв гей би студеною водою: «а що той, а той буде рїтно лесо» себ то такий, о котрїм спорячим і не снилось. Знайдуть ся іще і такі між нами, котрі будуть тямїти обсаду Калуща. При уложеню терна на Калущі спорили крилошани завзято, а митр. Литвинович бубнив собі у вікно до такту: «Губчак буде, Губчак буде, Губчак буде, Губчак буде» — і Губчак, за котрого крилошани ні чичирк, прийшов перший до пропозиції.

Не лишє велось, коли я вже став священиком. При конкурсі не питали: «що вмїєш, а лише, чи ти не розперезаний українець». «Та як ви могли до конкурсу приготувитись, коли ви

кождого зачепиш, з кождого собі закипш — тож легко, що люди не стерпять — туг в дїралять, там проженуть — а далі і свої відцурають ся. Микола, бачиш, знає, що на місци і камінь поростає.

— Е, ти бо розбалакавсь, якби хто на се наймив; чи вжеж гадаєш що я такий шибайголова, щоб справді нігде довше місця не загірїти? Побачиш, я ще тебе закакую. Правда, що ти якось скорше до всего привикаєш, як я; а найліпше тобі з тим, що умїєш язик за зубами тримати. От і в дворі не булоб тобі так дуже але, колиб не збратавсь був з другими — та куди ігла, туди вже й нитка: Таке було і з тобою.

Тимко не мав охоти розговорювати ся широко ніколи, тим менче любив він про свою службу в двові згадувати. Бувало там всїляко — але бувало і таке, що не дай Бог й в сні видіти. Правду кажучи, яко найстаршому брату було і соромно у дечім говорити, бо годї утаїти, що нераз була таки й по его боці вина.

— Ет, що там вже про се балакати? Що з воза впало — пропало — сказав коротко. Одно тільки удалось — тоб ще пів-бїди-лиха. Коби тільки добрих людей надїбати — от як той о гірчик... то вжеб собі чоловік порадив. Але годї дурїги — як доси — чувєш, Гаврило? Служба — не дружба; Slużba wolność traci — чув ти не раз від того мазура.

(Дальше буде.)

агітували против о. З., бувшого посла. — Перед кількома місяцями чув я наріканя на несправедливе поступованє «фамілії (чи плотею чи духом, не скажу) при уложеню пропозицій». — Таж вже при поданях о завідательства підносила високість датку на службу, степенє «достойности» на завідательство, а щож доперва при пропозиціях!! Коли поведєсь якому «розперезаному» при конкурсі, а опісля з презентою, то найдєсь на него іще досить способів...

Що бувають людї, котрі іще за жита парохів старають ся о презенту, на те, на жаль, можна навести факти і докази. Та який хосєн з того? Хиба, що зробиш собі ворога смертельного, бо хочь обговориш ту погань в часописи з наведєнем імен і обставин, то при уложеню пропозиції на се не зважають — не для совісти вже, а болай для вимог розпоряджєня губерн., де кажесть: «о кім ходить чутка, що має презенту обїцяну від 3 місяців, такого не можна брати в пропозицію». Розпоряджєнє, дося не знесенє, відай з 1836 р.

(Конець буде).

Підмоги ухвалені соймом для руских товариств і видавництв на 1905. р.

Для дїків дїєцезїї станиславівської	200 К
для СС. Службєниць в Кристинополі	1.000 "
для СС. Службєниць в Старім Селі	1.000 "
для прив. рускої жіночої семінарії учительської у Львові	1.000 "
для школи СС. Василянєк в Яворові	400 "
для інтернату СС. Василянєк в Станиславові	400 "
Руске Товариство педаг. на школу виділ. ім. Шевченка	8.000 "
Руский інститут дївчат в Пєремислї	2.400 "
на бурєв польські і рускі гуртївно (до розд. Видлєви кр. в Радою шк. кр.)	10.500 "
для польських і руских «Соколів» гуртївно	6.500 "
на видавництво руских шкільних книжок	12.000 "
Руске Товариство педагогічне	300 "
Руске Тов-о педаг. на «Дзвінок»	400 "
Руске Тов-о педаг. на Руско укр. бібліотеку	600 "
Руске Тов-о педаг. на «Учителя»	1.000 "
Тов-о «Просвїта» на видавництва	6.000 "
Наук. Тов. ім. Шевченка на Руску Історичну Бібліотеку	1.000 "
Наук. Тов-о для археогр. комісії	3.500 "
Наук. Тов-о на інші наукові виданя	4.500 "
Наук. Тов-о на етногр. комісією на виданя	2.000 "
о. Джулинський на «Посланник» і місячні книжки	800 "
ОО. Василянєк на виданя релїгїно-моральні	400 "
для Руско-народного театру під ушравою «Рускої Бєсїди»	18.000 "
для музичних товариств гуртївно (сюди відослано петиції руских «Боянів» до роздлї Видлєви кр.)	3.000 "
для польських і руских товариств запомогових шкільних (до розд. Вид. кр.)	1.200 "
на реставрацію церкви в Ляшках мур. Товариству «Просвїта» на ціли рїльництва і садівництва	4.000 "
Товариству «Сільський Господар» в Олеську	400 "
жїв. свїдці промисловїй «Труд» у Львові	500 "
на будову руского театру у Львові	300.000 "

Русини! Памятайте на українсько руску бурсу в Новім Санчи.

Н О В И Н К И.

— Калєндар. В пятницю: руско-кат. Галактіона муч.; римо-кат. Оттона. — В суботу: руско-кат. Павла еп., Клявдії; римо-кат. Єлисавети кор.

— 3 Наук. Товариства ім. Шевченка. Засїданє фізіологічної секції відбудє ся в пятницю дня 18. с. м. о 6. год. вечєром з таким порядком: 1) Ів. Созанський: З літературної спадщини Вас. Ільницького. Референт др. К. Студинський. 2) Др. Ів. Франко: До бойківської ономастики. 3) Біжучі справи.

— 3 „Сільського Господаря“ в Олесюку. Передчасно і несподівано наступивши морози (до — 7° R) перешкодили експедиції приготованих вже до висилки щеп, призначених для членів тогож товариства, як і ними замовлених штук. Если би мороз цілком попустив і оказало ся пригідн до садження, певне веремя, то експедиция сейчас наступить; если мороз не попустить а земля не розмерзне, то висилка наступить зараз з першою веселою. Позаяк є ще до 600 штук до збутя, то виділ просить нових членів, аби приступили до нашого товариства, присилаючи 2 К річної членської вкладки: також може еще виділ і розпродати велику скількість щеп, але лише членам.

— Відчити у Львові. Руске Товариство педагогічне у Львові устроює в найближшій часі серию наукових викладів. Чистий дохід буде призначений на цілі Товариства, особливо на удержанє одинокої рускої жіночої семінарії у Львові. Про час, місце і предмет сих викладів оповістить ся невдовзі. — *Виділ.*

— 3 Комарна доносять: Дня 20. с. м. відбудуть ся перші загальні збори філії тов-а гімнастичного „Сокол“ в львокали читальнянім на передмістю. По зборах виголосить др. Величко відчит „про огородництво“.

— Збори дяків в Войнилові, заповіджені на 22. надлиста відбудуть ся аж 27. грудня с. р. Всі часописи просить ся о повторене сего. — *Петро Федюшка, дяк з Войнилова.*

— 3 Пареміяшля і пишуть нам: Кружок аматорів з Глиння відіграв дня 13. с. м. в касиновій салі нашого міста оперетку „Не ходи Грицю“ і не лише здобув собі повне призванє за добру гру і голоси, але здняв собі щирю вдячність за труди і заходи, сполучені з сим представлєнем. Не вдяю ся в подробицях оцінку виведених риль, які випали вповні удачно, але мушу зазначити, що п. н. Бачинська і п. н. Бобесвяна, славно звісні Львовіянам з аматорської сцени, чарували своім співом численну публіку. Саля ледви помістила видців, яких доставили не лише місцеві Русини а по часті і провінція, але також польскі місцева інтелігенция. Наше доохрестне духовенство, на жалє, було заступлене ледви кількома одиницями. По представлєню почали ся танці, в яких перед вело кільчачайцять академиків зі Львова запрошених комітетом на забаву. Я і мої товаришки довго будуть згадувати мило переведену забаву, і всьмо вдячні церемішлянському комітетови за его стараня около представлєня і вечерниць. Найбільше заходів приклали до того радчик суду Давидович, судия Сингалевич, о. Копертинський, п. Буцманок і п. Ярема, за що най приймуть нашу щирю подяку. — *Одні за всі.*

— Відкрите Читальні „Просьвіти“ в Рускій Раві відбуде ся дня 21. с. м. в салі старожницї о годнів до 6. вечером.

3 Косова пишуть: Звичайні збори членів коєвської філії Руского Товариства педагогічного відбудуть ся дня 19. с. м. в Шешорах о 3 год. по полудни. На порядку деннім: 1) Лекция практична в язика руского на ст. I. 2) „О змислі зору“ виклад тов. Голубинського, подучений з демонстраціями. 3) Відчит тов. Яворского в т. „Наука гриматики в наших школах“. 4) Сприня андлїфетизму і тов. „Самопоміч“. 5) Внесеня членів. Всіх членів товариства, як так ж маючих охоту вносити ся просить до численної співучасті. — *Виділ.*

— Три французскі відчити у Львові буде мати проф. Людвик Фавр що суботи о 6³⁰ год вечером в салі п. Бельської при ул. Осельських 8. П пов. Дня 19. с. м. на тему: „Родина“; дня 26. с. м.: „Чувство у вихованю“; дня 3. грудня п. з.: „Нова безрелігійність а віруючі“. Вступ на всі три відчити 5 К, для молодіжи 2 К.

— Статистика товариств в коломиїськїм повіті. В фейлетонах (Gazet-и котомуж-кої подано на основі урядових записків зі староства сїеє всіх товариств заснованих в коломиїськїм повіті в д початків конституційної доби. Сїеє викazuje всіх товариств на конець мич. місяця 247, руских, польських, жидівських і кацапских. Перше товариство заснували в 1865. р. жиди для удержуваня окопища і гребаня померших. Сейчас другим було руске товариство „Братство с. Михайла“ з бурсою, засноване 1868. р., нервісно народне, а в 1902 р. захоплене кацапами і перехрещене на „Святомихайлівскїй Інститут“. В тім самім (1868) році засновано в Коломиї „Філію стоважішєня педагогічного“ (польского), якої в 1904. р. є головою інспектор Лешєга, заступля. головою директ. Чехович а секретарем учит. Климчук, всі три Русини. Основанє дальших руских товариств припадає аж на 1877. р.; тоді отворено в Коломиї філію „Просьвіти“, а кацапи заснували філію Общ. Качковского. Того року основано першу руску „Читальню“ в Товмачику, яка є тепер в руках кацапів. В слїдуючїм році отворено в Коломиї Товариство „Читальню“, тепер також кацапскі. В 1880. р. повстало в Коломиї також твердо руске „драматичное общество“. В дальшїм 10-літїю руский народний рух в Коломиїшній поступав скоро. Від 1881 до 1890 р. засновано 17 народних товариств, а 2 кацапскі.

Народні „Читальні“ в Семаківцях, Кулачківцях, Сопов, Підгайчихах, Іспасї, Княждворї, Трофанівцях, Бучачках, Переровї, Яблоновї; в чотирох пнїших місцевостях засновані пізнійше упали. В 1886. р. основано в Коломиї стовар. „Руский народний Дім“, в 1889. касинове тов о „Родину“, а в 1890. р. „Коломиїське тов-о народних спілок“, засноване д ром Трильовским. В 1891. р. отворено „Нар. Спїлки“ в Куйданцях і Княждворї; а в 1892 „Нар. Спїлку“ в Трофанівцї, „Шкільну Поміч“ в Коломиї, Читальню „Просьвіти“ в Турці (не єстувє) і „Читальню св. Володимира“ в Куйданцях. В 1893. р. основує ся в Коломиї „Руский жіночий кружок“ і політичне тов-о радикальної партії „Народна воля“. В 1894. р. засновано Читальню „Просьвіти“ в Трофанівцї і „Нар. Спїлку“ в Пядиках (упала). А 1895. р. основує ся „Коломиїський Боян“ і позичкове товариство „Власна Поміч“. В 1896: Читальні „Просьвіти“ в Черемховї, Острівцях, Іспасї, та москвофільскї „Зоря“ в Коломиї і „Читальня“ в Іванівцях. В 1897: Читальні „Просьвіти“ в Балинцях, Семаківцях і Жукотинї (розвязана) та „Нар. Спїлка“ в Камінках вел. (розв.) В 1898. р. основано: дві Читальні „Просьвіти“ в Матїївцях, дальше в Корничі, Хомяківцї, „Народну Спїлку“ в Іспасї, „Руску Читальню“ в Камінках (розв.) і кацапску Читальню Качковского в Пядиках. В 1899 р. основує ся в Коломиї філія „Руского Тов-а педагогічного“, Читальні „Просьвіти“ в Коголівцї і Шепарівцях, „Нар. Спїлка“ в Вербіжї нижнім і Читальня Качковского в Остапківцях. В 1900 р. починає ся ще живійша діяльність в закладаню народних товариств в коломиїськїм повіті. В тім році засновано: Читальні „Просьвіти“ в Коломиї, Дебеславцях і Турці, „Народні Спїлки“ в Ценевї, Лісках, Королівцї і Вербіжї вижнім (розв.), „Сїчи“ в Ценевї і Іспасї, а Читальні Качковского в Гвіздци-містї, Чеховї і Хлїбчинї ліснім. В 1902 р. цвістають: Читальні „Просьвіти“ в Виноградї, Бучачках, Росохачи, Вербіжї нижнім, Соповї і Рогинї, гімнастична філія львівского „Сокола“ в Коломиї, „Сїч“ в Трофанівцї і Читальня Качковского в Кулачківцях. В 1903. р. засновано: Читальні „Просьвіти“ в Гвіздци малім, Гвіздци-містї, Воскресинцях і Тростянцях, „Сїчи“ в Бучачках, Корничі, Семаківцях, Замулинцях, Балинцях, Лісках, Пядиках, Хомяківцї і Загайполи, а коломиїскї кацапи заложили „Общество ім. Теодора Білоуса“ для вихованя дївчат. В 1904 р. до жовтня основано: „Народні Спїлки“ в Підгайчихах і Семаківцях, „Сїчи“ в Роганї, Соповї, Підгайчихах, Куйданцях, Гвіздци-містї, Гвіздци малім, Турці, Камінках великих, Семаківцях, Фатївцях, Росохачи, Порохнику і Жукотинї, а кацапскї Читальні Качковского в Підгайчихах і Дятківцях. Загалом є в коломиїськїм повіті діяльних 75 руских товариств, а в тім числі 25 Читальн „Просьвіти“, 25 „Сїч“ і 11 „Народних Спїлок“. Кацапи мають 19 товариств, а між ними 9 Читальн Качковского. Польских товариств основано 59, але між живими остало 40, бо прочі (переважно Кулка і Чительня) упали. Жиди заснували 48 товариств, але 10 з них упали.

— Відгомони ієсбруцких забурєнь все еще лунають по Австрїї. Італійскі послы до державної ради зібравши ся оноді на нараду, відперли венку відічальність від італійского населєня і студентів за забурєня в Ієсбруці, а в першїй ліній чинять відічальним за се правительство, яке замість оснунати італійскїй університет в Триєстї вперло ся на Ієсбрук. Італійскі послы остєригали перед тим ділом, а їх обави сповняли ся аж надто, головою через ворожу агітацію все італійскіх політаків. Так само соймові послы в Триєстї запротестували телеграфічно протяя довгого греваня сїдчої взынції італійских студентів і зажадали основаня самостійного італійского університету в Триєстї. З другоїж сторони виконуючий комітет німецких сторонництв, по відбутї нараді, зажадав в своїм комуїкатї дуже категорично усунєня італійского факультету з Ієсбрука. Індїят-р і пропагатор ієсбруцких забурєнь др. Ерлер одержує зі всіх сторін від Німців признаня і заяви солідарности. Вже на нинїшнім засіданю державної ради поставять нагле внесенє з жиданєм перенесєня факультету і відікованя з державної каси родинам і потерпївшим в ієсбруцких заворужєнях. Італійскі послы так само сяють ся з інтерпеляцією, протєстом і внесенєм о заснованє італійского самостійного університету в Триєстї.

— Марко Твен в костел. В однім новоїорскім костелї говорив раз проповідник дуже горячу проповідь про злочасні наслідки довгів. Між слухачами був також славний гуморист американський Марко Твен. На кінци проповідї сказав бесідник: Тепер просив би я, щоби всі, котрі полатили свої довги, підняли ся із своїх місць. І сейчас схопила ся на рівні ноги ціла громада мужин і жінок, лиш Марко Твен сидів далї. Проповідник подивив ся по присутних тай каже: А тепер буду просити, щоби повставали ті, що своїх довгів не полатили! Тепер підняв ся М. Твен і глянув сьміло проповідникови в очі. „Чомуж се дїє ся так — питав ся проповідник — що ви єдиний чоловік у цілїм зборї, чоловік, що не може виповнити своїх зобова-

вань?“ Отче — відповів М. Твен жалісним голосом — я видавав часопись, а ті всі мої побожні братя, що тепер повставали, були „передплатниками“ моєї часописи.

— Кілько згнуло на війні в Манджуриї? Німець Енгель обчислив на основі англійских донесєнь, що доси згнуло в япаньско-росийскїй війні 3,879,700 Росиян а 5,728,800 Япанців. На мори стратили Росияни 848, а Япанці 732 воєнних кораблів. Если би війна потрєвала ще з рік, то в Росїї ні в Япанї не остала би жива душа, розуміє ся, всі погибли би від пер англійских редакторів.

— Фабричні робітницї в Япанї. Дуже значне число жінок в Япанї заробляє ручною працею на житє. Подібно як в Европї, богато жінок біднійшої класи удержує ся з шитя, так в Япанї тисячі жінок і дївчат живе з ткацтва. По фабриках в Япанї має занятє більше як 35,000 жінок, а їх денний заробок виносить 60 с — 1 К 20 с. Одна партія дївчат працює все в день а друга в ночи. Кожда партія працює по 11 годін. Недільного спочинку, звісно, нема в Япанї. Протягом року мають робітницї лиш шість днів спочинку і крім того тиждєнь з початком нового року. Також кілька годін праці тижнево відпадає на направи машин. Майже в кождїй фабрицї установлені нагороди за улїшєня в працї і за пильну роботу. Не менше заохочують працьодавцї робітниць до ошадности, і то або черєз поданє нагоди до ошадности і від всіх депозитів платять по 10%, хоч примусові ошадности процадають робітницям, що покинуть службу перед улївом трирїчного рєчинця. Дуже часто при кінци трєтого року призбирає ся таким чїном 300—500 К. Громадженє таких значних розмірно ошадностей можливе тільки завдяки дешєвому удержаню. Богато фабрику удержує дешєві людюві кухні, де робітницю коштує страва денно не більше як 40—50 сотиків. — В Токію деякі властители фабрик організують вечірні курси для робітниць, де вчать читати, писати, шити і т. д. Кожда фабрика має лікаря, а загальний стан здоровля дуже добрий. Приміром у фабрицї, де працює 1,700 дївчат денно, трафлясь перєсїчно не більше як чотири випадки занедужаня. Робітницї находять звичайно працю за посередництвом агєнтів, що ручать за її бездоганне поведєнє і здатність. За се платить дївчина агєнтови певну квоту, — оголо 3 К 20 с. по 10 сотиків місячно через три роки. По фабриках в Токію сотки таких робітниць, що працюють в тїй самїй фірмі по двїцять років. Що раз то більше число жінок з середної класи берє ся до промислу. Особенне богато жінок приєвляє ся званю догляданя хорих, на підставі практики по шпиталях, дальше званю лікарскому, учительству гафтів, шитя, музики і малярства. В особенности декоративному малярству приєвляє ся богато, завдяки вродженюму талантові япаньских жінок до артистичної продукції.

— В „Со-ільскім Базарї“ при ул. Рускій 1 можна набувати поодиноко і передлачувати всі часописи місцеві і заграничні та калєндарї.

— Гумористичний кутик. (З „Комаря“).
Галля: Татку, татку, Маня ликнула перо!
Профєсор (занятий): Нічо, я маю ще ціле пудєлко.

Поради собі.
В селї Н є товариство, яке запомагає бідних шкільних дїтїй одїжною. Однакож учитель замїтив, що обдаровані дїти вже по короткім часї мерали, бо не мали подарованих їм плащів.

— А ваші плащі де? — запитав він.
— Прошу, зафантували пан здекүтор за податки!

На другий рік був на кождїм плащі приптий платок в написю: Власнїєм запомогового товариства в селї Н. Фатувати не вільно!

Посмертні оповістки.
— О Іларий Тишинський, парох в Більчу золотім, борщівского повіта, консисторїальний радчик, упокоїв ся дня 14. с. м., в 68. році житя а в 40. р. священєства. В. е. и.!

Наука, штука, література.

— Дзвінок ч. 21. з 5. надлиста 1904 містить статї: Евгенїя Яропиньска (з портретом). — Плач метелика під осїнь. — Паук. — Розмова про парову машину та залїзницю. — Як буде виглядати руский театр у Львові (з ілюстрацією). — І хробачок хоче жити. — Грїшники — Евгенїя Яропиньска. — Праця і забава.

— Комар ч. 18. і 19. з 28. жовтня с. р. містить много довгих і коротких оповідань гумористичних і шуток та подає гарні ілюстрації з хвилі.

Телеграми

з дня 16. падолиста.

Відень. Нинішнє засіданє палати послів почало ся о год. 11^{1/2}, перед полуднем при численній участі послів і в присутности всіх міністрів. Засіданє отворив президент палати гр. Фетер, звіщаючи про нові іменованя міністрів, почім присвятив довгу згадку помершим послам, якої всі послы вислухали стоячи.

Опісля відчитано бюджетову предлогу на 1905. р., про контингент рекрутів на 1905, дві інтерпеляції італійських послів в справі інсбруцких подій, нагле внесене пос. Ерлера з Інсбрука, та довгий ряд інтерпеляцій і внесень. З черги заняв голос міністер скарбу др. Козель і виголосив бюджетове експозе, почім президент міністрів др. Кербер приступив до обговореня інсбруцкої справи.

Льондон. Бюро Райтера доносить з японських жерел вість, що ген. Стессель є ранений.

Чіфу. Бюро Райтера доносить, що там прибув контрторпедовець «Второпний» з Порт-Артура, аби вислати телеграму до Петербурга і ждав на відповідь. На «Второпного» засіли ся япа скі торпедовці, тому капітан казав висадити его у воздух. (Сю вістку, як взагалі всі вісти з Чіфу, належить приймати з резервою.)

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
ординує у внутрішних недугах від 3-5 понол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11-12 і від 4-5.

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшний у Львові.

від 1. до 16. падолиста 1904.

1) Орхестра. 2) Реклямограф. 3) Juliette Aska, феноменальний акт на трапезі і кілках. 4) Large Reels, ексцентрична музика. 5) Дружина Bogdani, танці і співу. 6) The Askas, ком. ексцентрики. 7) Орхестра. 8) Палячки, сценічний твір зі співами Вінк. Рапацького (сина). 9) Сестри Petram, fantoche. 10) Garda дамська, під командою п-ні Willels. 11) Pierre Guillon, надзвич. подиву гідна тресура кіз. 12) Біоскоп Oesega.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. понол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлено. Більш вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, ложі і I-рядні крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосоєу, які їдуть коло Віденської кавварні.

Бернстерне Бернсон

LABOREMUS

драма в 3 актах.
переложена після авторизованого німецького видання Львом Лопатинським.

Модерна тема і модерне наскрив'є переведене. Діяльог є справді містерною плетивою драматичної роботи. Его читати зможе більшим вдволенем, як бачити на сцені, де першо пропадає не один дотепний патяк та тонка відтінка.

Набути можна в Ставропигійській книгарні у Львові.

В книгарні Товариства ім. Шевченка і в книгарні Ставропигійській можна дістати отсі праці видані проф. д-ром Ів. Копачом:

Будучність гімназий. Ціна 1 К.

Партийна політика і морал. Ц. 50 с.

Родинне житє (під розвагу руским «соколик» і паннам»). Ц. 50 с.

Соціалізм, етина і політика (під розвагу «старшим і молодшим»). Ц. 50 с.

Три перші праці зладжені на основі творів професора берлінського університету д-ра Фрідріха Паульзена.

Найновіший твір

Л. Лопатинського ПАРАЦЯ

комедия в 3 актах зі сьпівами
(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним ювіляльним гумором і жвавим діяльогом. Ся комедия збогачує знатно галерію типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії уособленим недотепою, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

Ціна 2 кор.

Набути можна у накладчика С. Горука у Львові, пл. Домбровского ч. 1, і в книгарнях.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середно-європейского часу).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець)	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець)
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:20	до Іцкан, Яс, Букарешту, Жидачева, Потурор, Керезмезе, Чорткова (від 1/2-3/4), Сучави
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Делятина (чер. Коломию 1/2-3/4 вкл. в нед. і свята), Керезмезе (1/2-3/4 вкл.)	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинь, Гусятина, Чорткова
7:30	з Рави рускої, Сокала	6:45	до Лавочного, Пешту, Дрогобича, Борислава
7:40	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:50	до Яворова
7:45	з Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Любачева, Самбора, Закопаного
8:00	з Самбора, Хирова	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Ясла, Осьвеніма
8:10	з Станислава, Жидачева, Потурор	8:40	до Лавочного, Хирова, Калуша, Ходорова
8:20	з Яворова	9:25	до Самбора, Хирова
8:55	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного через Краків, Мезеляборча, Пешту	10:35	до Тернополя, Потурор
10:02	з Стрия, Борислава	10:45	до Чернівц, Делятина, Заліщик, Новоселиці
10:20	з Рипшева, Любачева	10:50	до Белця, Сокала, Любачева
11:25	з Коломиї, Жидачева, Потурор, Керезмезе	1:55	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинь, Чорткова, Заліщик, Гусятина
1:10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава	2:45	посп. Іцкан, Яс, Букарешту, Потурор, Калуша, Жидачева, Чорткова, Вишняці, Керезмезе
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Риманова, Івонича, Сянока, Хирова	2:55	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Закопаного
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кіцманя, Новоселиці (через Жучку, Вишняці)	3:05	до Стрия, Хирова, Борислава, Тухалі (від 1/2-3/4 вкл.), Сколього (1/2-3/4 вкл.), Ходорова, Калуша
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинь, Коломиї	3:30	до Рипшева, Любачева, Хирова
4:35	з Стрия, Хирова, Тухалі (1/2-3/4 вкл.), Сколього (1/2-3/4 вкл.)	3:40	до Самбора, Хирова
4:45	з Яворова	3:48	до Яворова
5:03	з Сокала, Белця, Любачева	3:55	до Коломиї, Жидачева
5:10	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Грималова, Потурор, Заліщик, Гусятина, Івана пустого, Скали, Копичинь	6:20	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Карлсбаду, Хирова, Пешту, П. Сянока
5:40	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Осьвеніма	6:40	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:50	з Іцкан, Жидачева, Новоселиці і Сучави	7:05	до Рави рускої, Сокала
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	7:07	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
9:10	з Іцкан, Букарешту, Чорткова, Потурор, Жидачева (від 1/2-3/4 вкл.), Гусятина, Керезмезе, Калуша	10:45	до Чернівц, Чорткова, Заліщик, Гусятина, Сучави
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Бродана, Варшави, Праги, Осьвеніма, Хирова	10:55	до Кракова, Відня, Берліна, Праги
10:50	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	11:00	до Підволочиск, Бродів, Копичинь, Грималова, Івана пустого, Скали, Гусятина, Потурор
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинь, Заліщик, Скали, Івана пустого, Гусятина	11:05	до Стрия
10:40	з Лавочного, Пешту, Хирова, Калуша, Борислава	11:10	до Рави рускої, Любачева (що неділі)
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгород, Жидачева, Заліщик	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного, П. Сянока
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	2:51	посп. до Іцкан, Яс, Букарешту, Чорткова, Керезмезе (від 1/2-3/4 вкл.), Сучави, Кіцманя
3:25	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	4:10	до Кракова, Відня, Бродана, Берліна, Праги, Пешту, Самбора, Івана Осьвеніма
на дворець „Підзамче“			
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ і Бродів	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Копичинь, Гусятина, Чорткова
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинь, Чорткова	10:52	до Тернополя, Потурор
5:06	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинь, Заліщик, Потурор, Івана пустого, Скали, Гусятина, Бродів, Грималова	2:09	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Копичинь, Гусятина, Грималова, Скали, Івана пустого
10:02	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинь, Заліщик, Івана пустого, Скали, Гусятина	9:21	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
3:04	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	11:24	до Підволочиск, Бродів, Копичинь, Заліщик, Івана пустого, Скали, Гусятина, Грималова

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець:	Відходять з головного двірця:
з Брухович 6:42, 7:00 рано, 11:45 перед полуд. 3:00, 4:30 і 5:30 понолуд. 7:54 і 8:59 вечером, (до 11/9 вкл.)	до Брухович 5:48 рано, 9:30 і 10:50 передполуд. 1:05, 3:45 і 5:05 понол., 7:05 і 8:04 веч. від 8:5 до 11/9 вкл. 11:10 и ночи (що неділі).
з Ялова 7:20 рано, 1:18, 4:45 понол., 9:25 вечером (від 1/5 до 30/9 вкл.) 10:00 вечером (від 15/5 до 31/8 вкл. в неділі і свята).	до Ялова 6:00 рано, 9:15 передпол., (від 1/5 до 30/9 вкл.) 1:35 понол. (від 1/5 до 31/8 в неділі і свята), 3:18 понол. (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5:48 понолудни.
зі Ширя 9:30 вечер. (1/6 до 11/9 вкл. в неділі і свята).	до Ширя 1:45 понол. (від 1/5 до 11/9 вкл. в неділі і свята).
з Любінів 11:35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що неділі і свята).	до Любінів 1:15 понол. (від 15/5 до 11/9 вкл. в неділі і свята).

ЗАМІТКА: Час середно-європейський різниці ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского — 12 год. 36 мин часу львівського — Ночі години від 6. вечер до 5:45 рано об'єднено рамками. — В білеті продає білети залізничні агенції часонспівні П. Ст. Соколовского насаж Галичина 2. від 7. рано до 8. вечером. — Бюро інформаційно ц. к. залізнич. державних (ул. Красних ч. 5.) у Львові повідомляє в справах залізнич. продаж білети кожного рода розклада і туди, в годніях урядових від 8. рано до 3. понолудни, а в неділі і свята від 9. рано до 12. в полудне.

Кожий курець нехай домагає ся правдиво руских паперців: **Козак, Кобзар, Гуцул, Цигаретові тутки: Козак, Фелькович.** Дістати можна всюди.

Видає і відовідає за редакцію Лев Лопатинський. З друкарні В. А. Шийковського.